

ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ SMEs
ต่อเศรษฐกิจและธุรกิจในไตรมาสที่ 3/2566 และคาดการณ์อนาคต

โดยความร่วมมือระหว่าง
ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
และ
สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

27 กันยายน 2566

นิยาม SMEs ตามประเภทธุรกิจ

บุคคลธรรมดา

ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ เจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนสามัญ และคณะบุคคล

นิติบุคคล

ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด

นิยาม SMEs ตามขนาดธุรกิจ

วิสาหกิจรายย่อย (Micro)

วิสาหกิจขนาดย่อม (Small)

วิสาหกิจขนาดกลาง (Medium)

	วิสาหกิจรายย่อย (Micro)		วิสาหกิจขนาดย่อม (Small)		วิสาหกิจขนาดกลาง (Medium)	
	รายได้ต่อปี	การจ้างงาน	รายได้ต่อปี	การจ้างงาน	รายได้ต่อปี	การจ้างงาน
ภาคการผลิต	ไม่เกิน 1.8 ล้านบาท	ไม่เกิน 5 คน	ไม่เกิน 100 ล้านบาท	ไม่เกิน 50 คน	ไม่เกิน 500 ล้านบาท	ไม่เกิน 200 คน
ภาคการค้า/ภาคการบริการ	ไม่เกิน 1.8 ล้านบาท	ไม่เกิน 5 คน	ไม่เกิน 50 ล้านบาท	ไม่เกิน 30 คน	ไม่เกิน 300 ล้านบาท	ไม่เกิน 100 คน

ที่มา : กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562

นิยาม SMEs ตามประเภทอุตสาหกรรม

ภาคการผลิต

การผลิตที่เป็นลักษณะของการประกอบการอุตสาหกรรมทุกประเภท รวมถึงการแปรรูปผลิตผลการเกษตรอย่างง่ายที่มีลักษณะเป็นการอุตสาหกรรม การผลิตที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจชุมชน และอุตสาหกรรมในครัวเรือน

ภาคการค้า

กิจการค้าส่งและค้าปลีก รวมไปถึงการเป็นนายหน้า หรือตัวแทนการซื้อขาย สถานีบริการน้ำมัน และสหกรณ์ผู้บริโภค

ภาคการบริการ

การศึกษา การสุขภาพ การบันเทิง การขนส่ง การก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ การโรงแรมและห้องพัก การภัตตาคาร การขายอาหาร การขายเครื่องดื่มของภัตตาคารและร้านอาหาร การให้บริการเช่าสิ่งบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ การให้บริการส่วนบุคคล บริการในครัวเรือน บริการที่ให้กับธุรกิจ การซ่อมแซมทุกชนิด และการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว

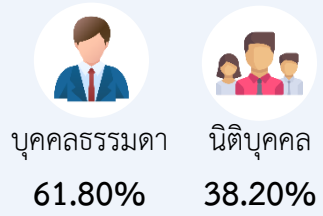
จำนวนตัวอย่าง

500 ตัวอย่าง

ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล

15-31 สิงหาคม 2566

ประเภทของธุรกิจ

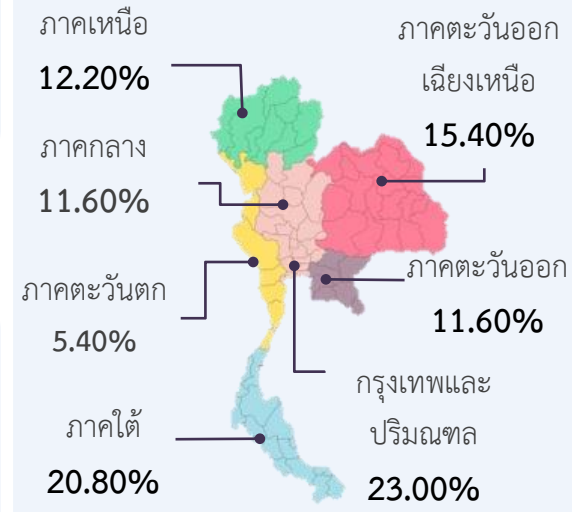
ขนาดธุรกิจ

ประเภทอุตสาหกรรม

ที่ตั้งของธุรกิจ

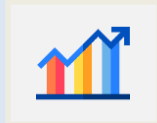

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของ
ผู้ประกอบการ SMEs

องค์ประกอบของ ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

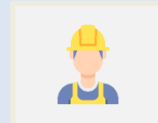
ผลประกอบการของธุรกิจ

จำนวนคำสั่งซื้อ/การให้บริการ

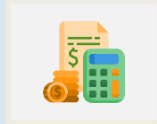
การลงทุน

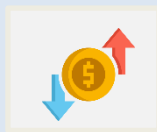
จำนวนแรงงาน/การจ้างงาน

ราคาขายของสินค้า/บริการ

ต้นทุนการประกอบ*

สภาพคล่องของธุรกิจ

ปริมาณสินค้าคงคลัง*

ปริมาณการผลิต

คำถามประกอบด้วยคำตอบ 3 ระดับ คือ **เพิ่มขึ้น** **ไม่เปลี่ยนแปลง** และ **ลดลง** เมื่อเปรียบเทียบภาวะในปัจจุบันกับ 3 เดือนก่อนหน้า และแนวโน้มในอีก 3 เดือนข้างหน้า

* เป็นดัชนีย่อยที่เป็นลบต้องมีการกลับให้เป็นบวกสำหรับการแปลผล (Reverse Score)

วิธีการคำนวณ ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

- เปลี่ยนข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ
  - หากคำตอบคือ “เพิ่มขึ้น” จะให้ค่าคะแนนเป็น 1
  - หากคำตอบคือ “ไม่เปลี่ยนแปลง” จะให้ค่าคะแนนเป็น 0.5
  - หากคำตอบคือ “ลดลง” จะให้ค่าคะแนนเป็น 0
- คำนวณจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตของดัชนีย่อยทั้ง 9 ด้านที่มาจากการรวมผลค่าคะแนนของผู้ตอบที่กำหนดให้มีน้ำหนักเท่ากันของแต่ละราย และหารด้วยจำนวนผู้ตอบทั้งหมดและคูณด้วย 100

การแปลผล ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

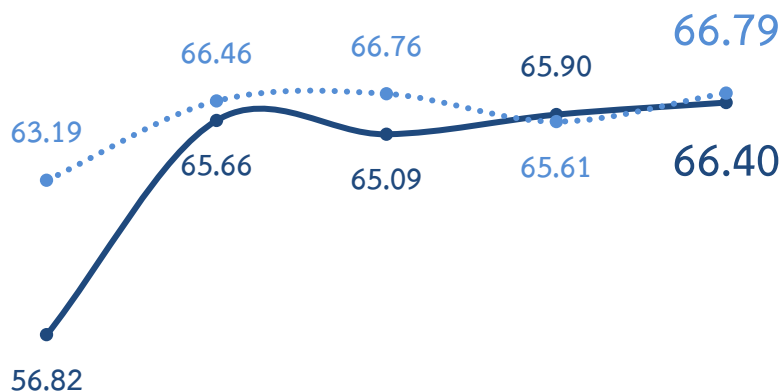
- ดัชนี = 50** หมายถึง ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจและธุรกิจทรงตัว
- ดัชนี > 50** หมายถึง ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจและธุรกิจเพิ่มขึ้น
- ดัชนี < 50** หมายถึง ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจและธุรกิจลดลง

ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

ความเชื่อมั่นในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 (66.40) ปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนหน้า โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นที่เพิ่มขึ้นมาจากการปรับแผนการตลาดอย่างต่อเนื่อง ทำให้ยอดขายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและความคาดหวังต่อนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจภายหลังการเลือกตั้ง ส่งผลให้กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs มีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs มีความเชื่อมั่นในไตรมาสที่ 4 เพิ่มขึ้น จากเทศกาลในช่วงปลายปีจนถึงปีใหม่ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวและจับจ่ายใช้สอย

ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

Q3/2565   Q4/2565   Q1/2566   Q2/2566   Q3/2566

—●— ความเชื่อมั่นปัจจุบัน

...●... ความเชื่อมั่น คาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้า

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในปัจจุบัน

- 1 จากการปรับแผนการตลาดอย่างต่อเนื่อง ทำให้ยอดขายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- 2 เนื่องจากมีวันหยุดยาวในช่วงเดือน ก.ค. และ ส.ค. ทำให้เป็นการกระตุ้นให้ประชาชนออกมาจับจ่ายใช้สอย
- 3 ความคาดหวังต่อนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจภายหลังการเลือกตั้ง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้า

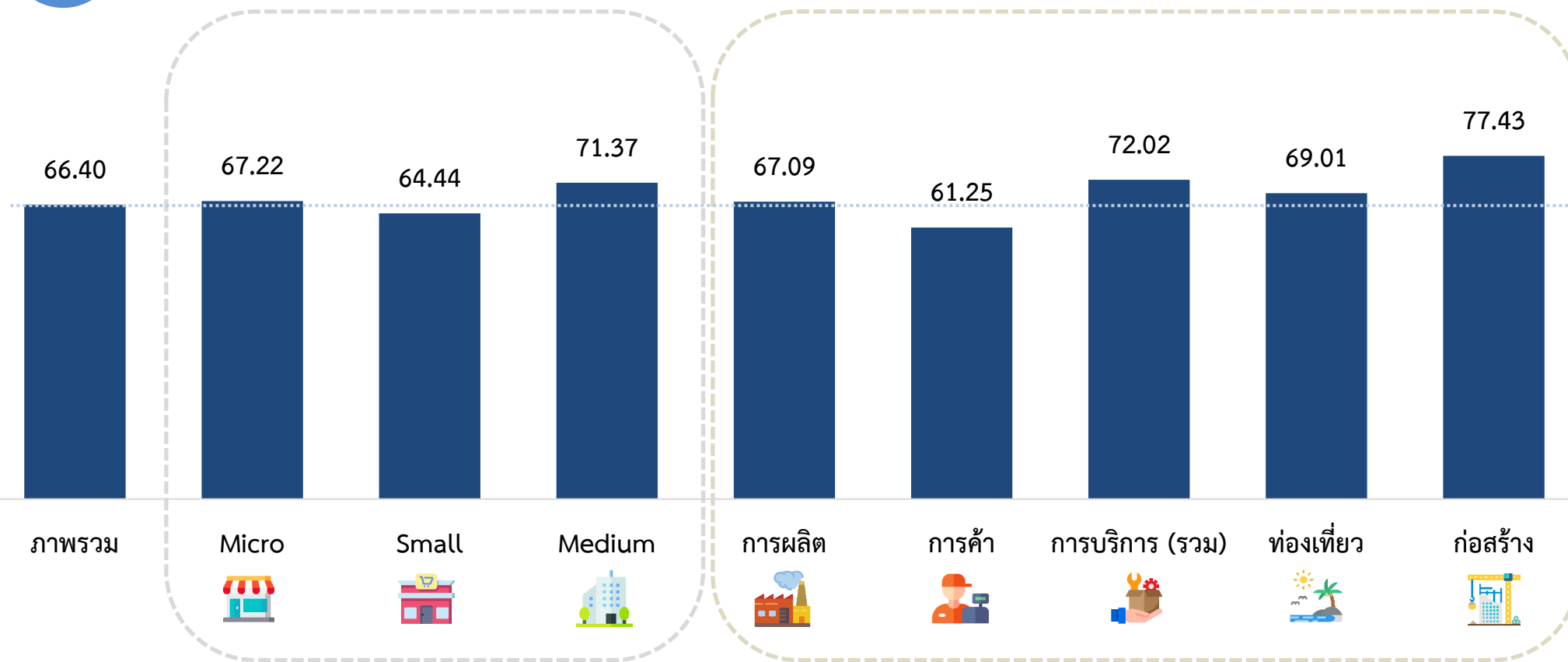
- 1 ช่วงสิ้นปีมีโปรโมชั่นกระตุ้นยอดขาย และพนักงานประจำมีกำลังซื้อมากขึ้นจากโบนัส
- 2 ประชาชนจับจ่ายใช้สอยมากขึ้นในช่วงปีใหม่
- 3 มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเพิ่มขึ้นในช่วงเทศกาล

ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ในภาคบริการโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมก่อสร้างมีความเชื่อมั่นสูงกว่ากลุ่มอื่น เนื่องจากได้ทำสัญญาโครงการก่อสร้างใหม่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ภาคการท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นสูงรองลงมา เนื่องจากมีการเดินทางและจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น ทำให้ระดับความเชื่อมั่นในภาพรวมยังคงสูง

ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ในปัจจุบัน เมื่อเทียบกับ 3 เดือนก่อนหน้า

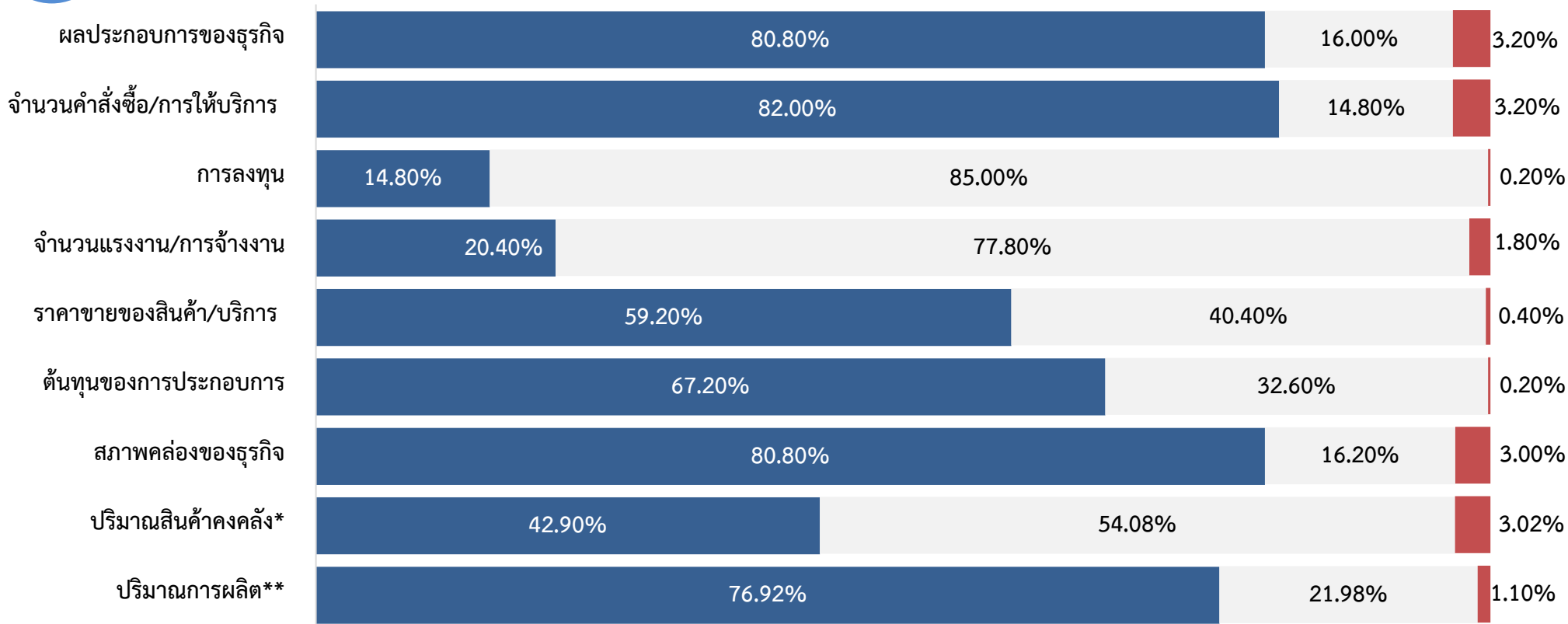

ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

ในไตรมาสที่ 3 SMEs มองว่าปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของความเชื่อมั่นในด้าน ผลประกอบการ คำสั่งซื้อ และสภาพคล่องจะเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ 3 เดือนก่อนหน้า ส่งผลให้ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs โดยรวมเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม สัดส่วนกลุ่มที่ตอบว่าจะลงทุนเพิ่มขึ้น หรือจ้างงานเพิ่มขึ้นยังอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสะท้อนว่า SMEs ยังมีความกังวลต่อภาวะเศรษฐกิจและธุรกิจในระยะยาว

ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ในปัจจุบัน เมื่อเทียบกับ 3 เดือนก่อนหน้า แยกตามรายด้าน

* ภาคการผลิตและภาคการค้าเท่านั้น ** ภาคการผลิตเท่านั้น

■ เพิ่มขึ้น   ■ ไม่เปลี่ยนแปลง   ■ ลดลง

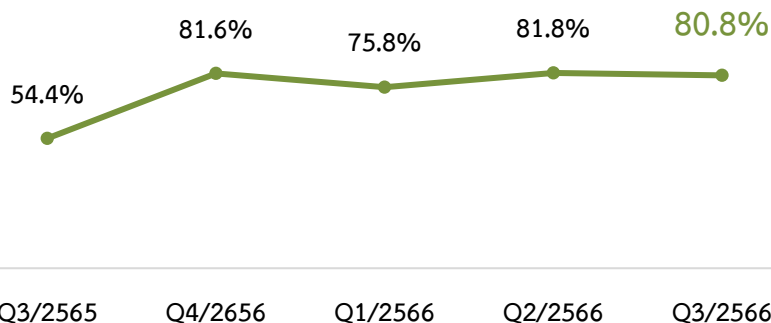
ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

เมื่อพิจารณาดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ในด้านที่สำคัญเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน พบว่าสัดส่วน SMEs ที่ตอบว่าผลประกอบการ สภาพคล่อง หรือการลงทุนจะเพิ่มขึ้นมีสัดส่วนใกล้เคียงกับไตรมาสก่อน ในขณะที่สัดส่วน SMEs ที่เห็นว่าต้นทุนการประกอบกิจการจะเพิ่มขึ้นมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น สะท้อนถึงความกังวลด้านต้นทุนที่สูงขึ้นกว่าในไตรมาสก่อน

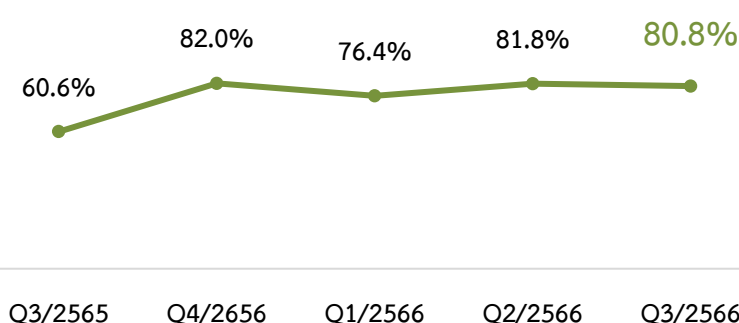

ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ในปัจจุบันในด้านที่สำคัญ

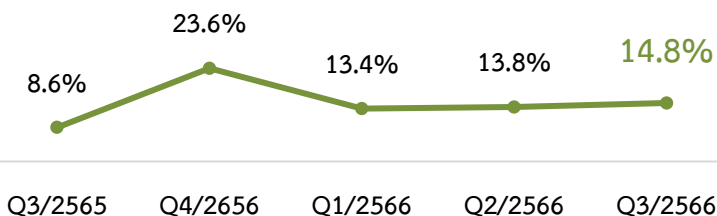
ผลประกอบการของธุรกิจ

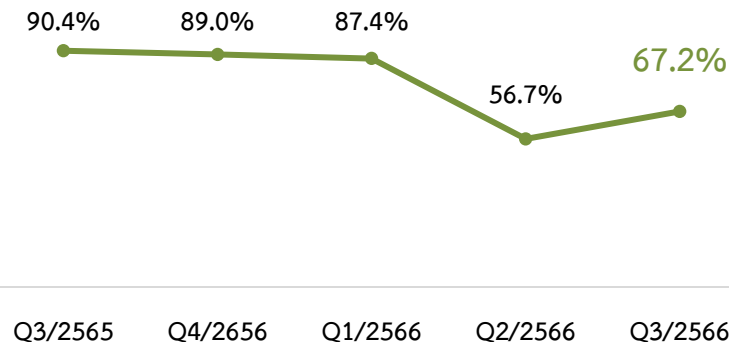
สภาพคล่องของธุรกิจ

การลงทุน

ต้นทุนของการประกอบกิจการ

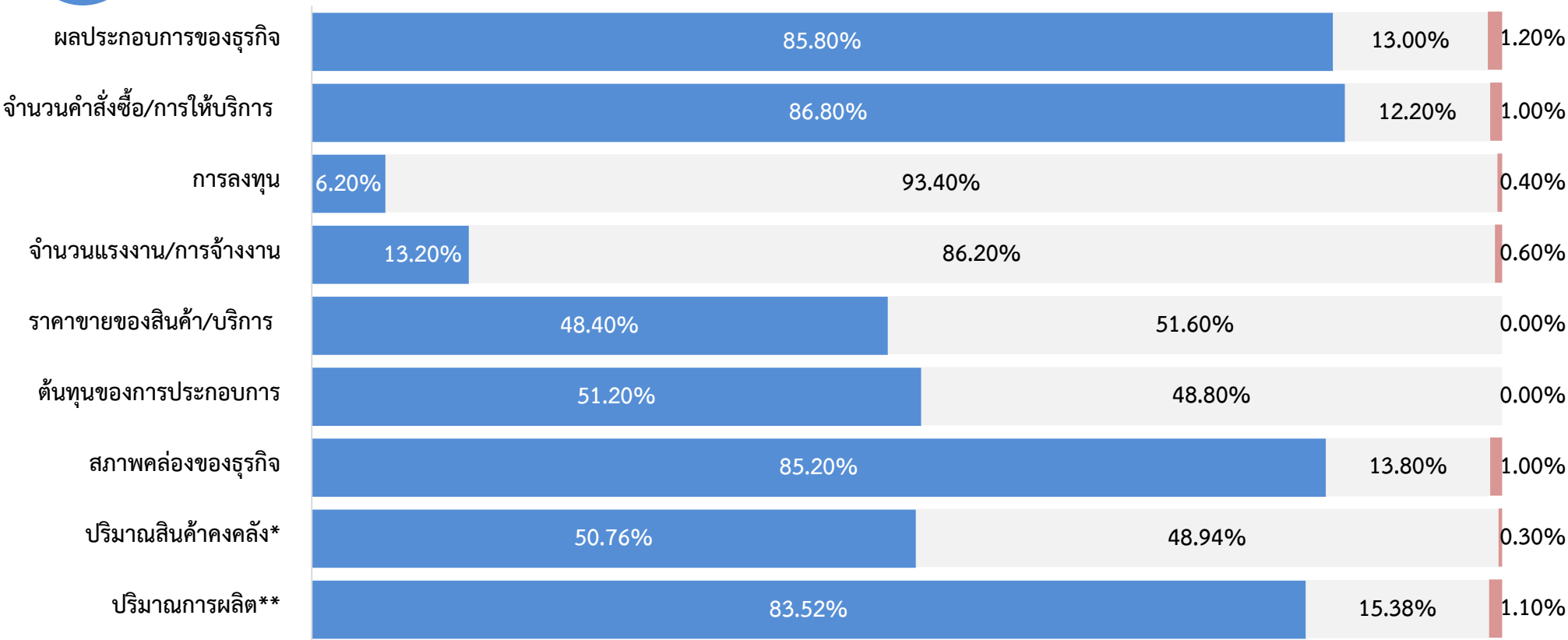

ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

เมื่อพิจารณาความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs คาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้าเทียบกับปัจจุบันพบว่า มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะด้านผลประกอบการ จำนวนคำสั่งซื้อและการให้บริการ สภาพคล่องของธุรกิจ และปริมาณการผลิต เนื่องจากคาดการณ์ว่า ลูกคามีแนวโน้มใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในช่วงเทศกาล

ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs คาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้าเทียบกับปัจจุบัน แยกตามรายด้าน

* ภาคการผลิตและภาคการค้าเท่านั้น ** ภาคการผลิตเท่านั้น

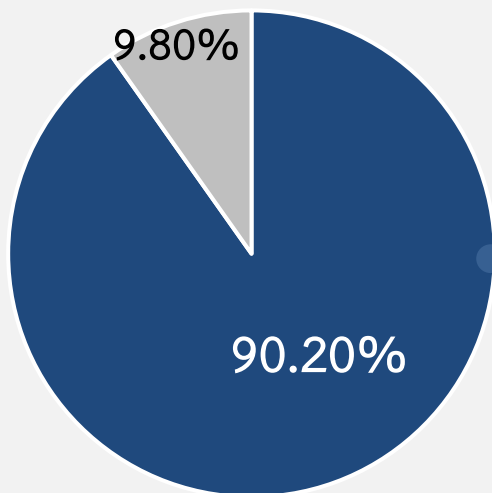
ผลการสำรวจ
ปัญหาด้านแรงงานในธุรกิจ SMEs

การประเมินผลด้านการจ้างแรงงานในธุรกิจ SMEs พบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่มีการจ้างแรงงานมากถึงร้อยละ 90.20 โดยส่วนมากเป็นแรงงานทั่วไปร้อยละ 62.82 และเป็นแรงงานฝีมือร้อยละ 37.18

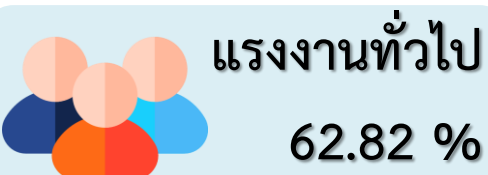
การจ้างแรงงานในธุรกิจ SMEs

สัดส่วนธุรกิจที่มีการจ้างแรงงาน

■ มีการจ้างแรงงาน   ■ ไม่จ้างแรงงาน (ดำเนินการเอง)

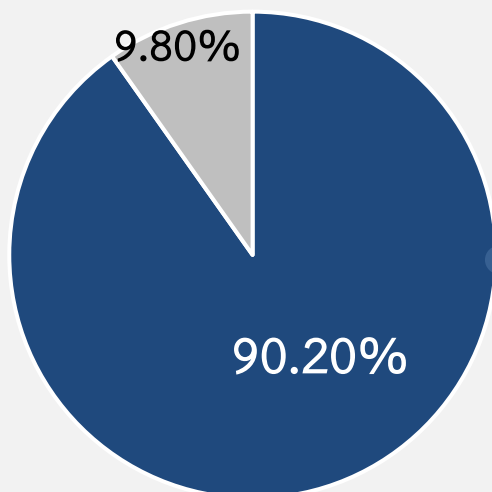
จำแนกตามประเภทแรงงาน

การประเมินผลด้านการจ้างแรงงานในธุรกิจ SMEs พบว่า ธุรกิจขนาด Micro และธุรกิจภาคการค้า มีการจ้างแรงงานทั่วไปมากที่สุดร้อยละ 72.25 และร้อยละ 71.13 ตามลำดับ ในขณะที่ธุรกิจขนาด Medium และธุรกิจภาคการผลิต มีการจ้างแรงงานฝีมือมากที่สุดร้อยละ 44.92 และร้อยละ 45.61 ตามลำดับ

การจ้างแรงงานในธุรกิจ SMEs

สัดส่วนธุรกิจที่มีการจ้างแรงงาน

■ มีการจ้างแรงงาน   ■ ไม่จ้างแรงงาน (ดำเนินกิจการเอง)

แยกตามขนาดธุรกิจ

	Micro	Small	Medium
แรงงานทั่วไป	72.25 %	57.59 %	55.08 %
แรงงานฝีมือ	27.75 %	42.41 %	44.92 %

แยกตามประเภทอุตสาหกรรม

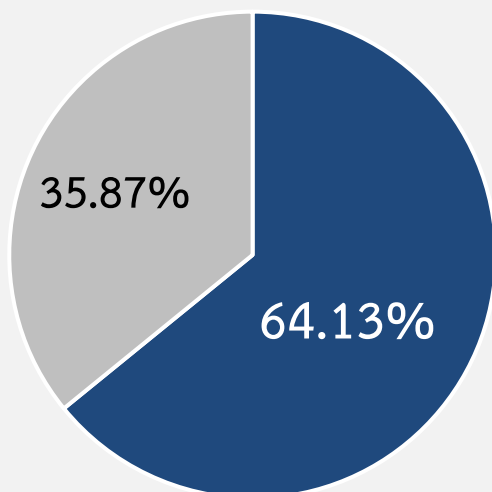
	ภาคการผลิต	ภาคการค้า	ภาคการบริการ
แรงงานทั่วไป	54.39 %	71.13 %	57.62 %
แรงงานฝีมือ	45.61 %	28.87 %	42.38 %

การประเมินผลด้านการจ้างแรงงานต่างชาติในธุรกิจ SMEs พบว่าธุรกิจส่วนใหญ่มีการจ้างเป็นแรงงานไทยร้อยละ 64.13 มีเพียงร้อยละ 35.87 ที่จ้างแรงงานต่างชาติ โดยธุรกิจขนาด Micro และธุรกิจภาคการค้า มีการจ้างแรงงานต่างชาติมากที่สุดร้อยละ 54.55 และร้อยละ 40.43 ตามลำดับ

แรงงานต่างชาติในธุรกิจ SMEs

สัดส่วนแรงงานต่างชาติในธุรกิจ SMEs

■ แรงงานไทย ■ แรงงานต่างชาติ

แยกตามขนาดธุรกิจ

	Micro	Small	Medium
แรงงานไทย	45.45 %	60.32 %	72.63 %
แรงงานต่างชาติ	54.55 %	39.68 %	27.37 %

แยกตามประเภทอุตสาหกรรม

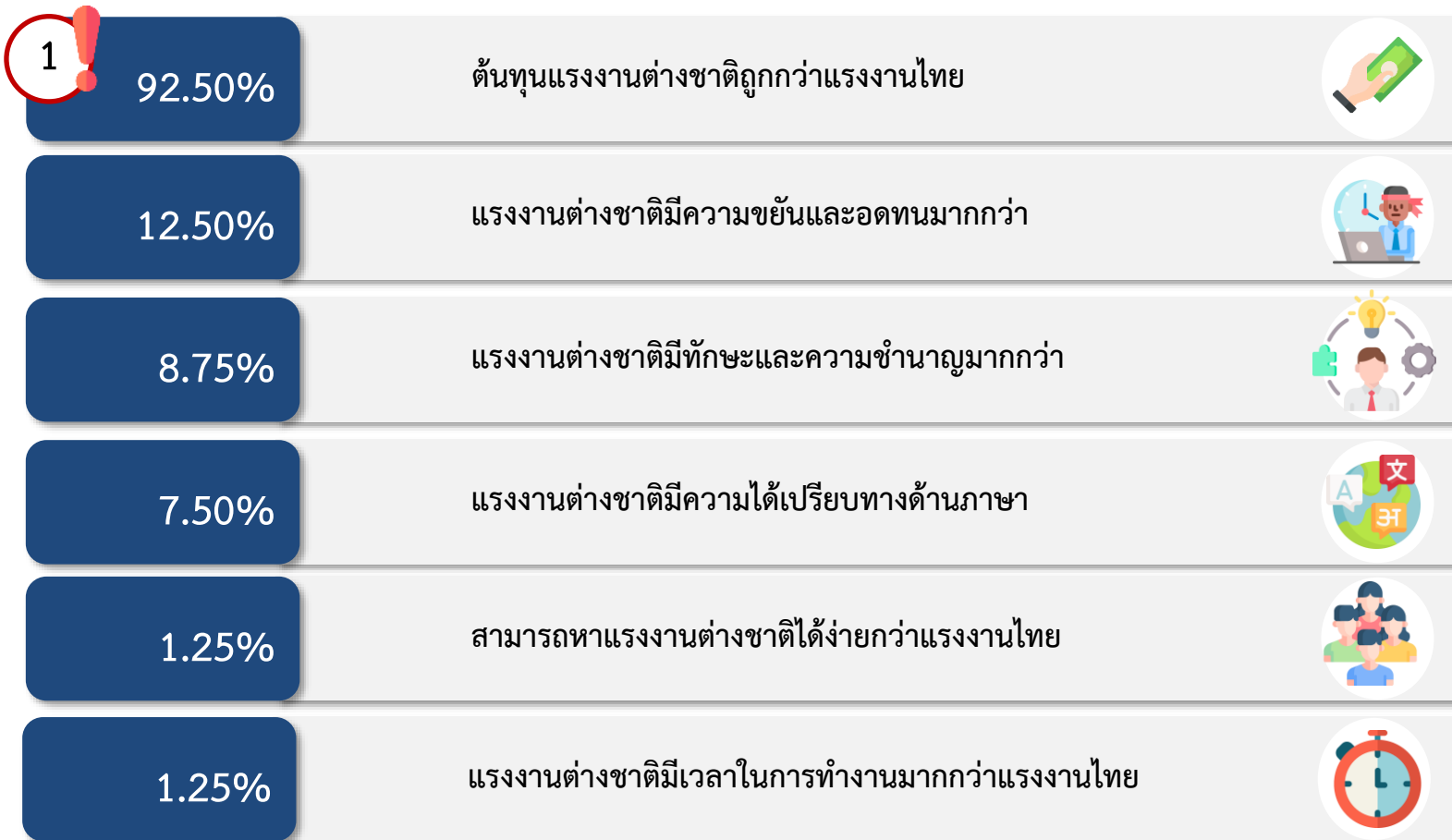
	ภาคการผลิต	ภาคการค้า	ภาคการบริการ
แรงงานไทย	63.97 %	59.57 %	68.04 %
แรงงานต่างชาติ	36.03 %	40.43 %	31.96 %

ปัจจัยสำคัญในการจ้างแรงงานต่างชาติ

จากการประเมินผลด้านการจ้างแรงงานต่างชาติในธุรกิจ SMEs พบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการจ้างแรงงานต่างชาติมากที่สุดคือ ต้นทุนแรงงานต่างชาติต่ำกว่าแรงงานไทย (ร้อยละ 92.50) แรงงานต่างชาติมีความขยันและอดทนมากกว่า (ร้อยละ 12.50) และแรงงานต่างชาติมีทักษะและความชำนาญมากกว่า (ร้อยละ 8.75)

ปัจจัยสำคัญในการจ้างแรงงานต่างชาติของ SMEs

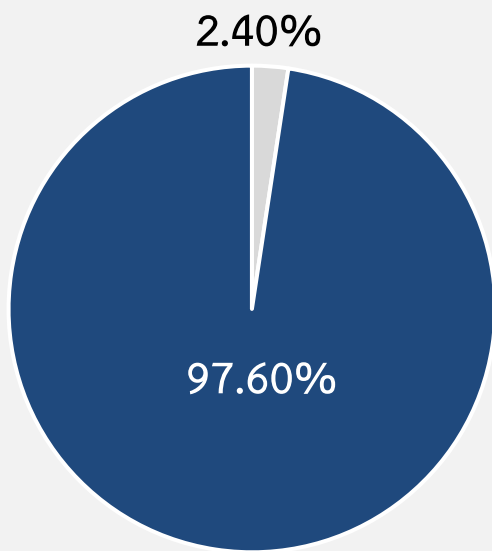

ผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาการขาดแคลนแรงงาน (ร้อยละ 97.60) มีเพียงร้อยละ 2.40 ที่ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยธุรกิจขนาด Small ขาดแคลนแรงงานร้อยละ 5.45 ในขณะที่ภาคการผลิต และภาคการค้าขาดแคลนแรงงานร้อยละ 5.49 และร้อยละ 2.92 ตามลำดับ

การขาดแคลนแรงงานในธุรกิจ SMEs

สัดส่วนการขาดแคลนแรงงานในธุรกิจ SMEs

■ ขาดแคลน
 ■ ไม่ขาดแคลน

แยกตามขนาดธุรกิจ

	Micro	Small	Medium
ขาดแคลน	0.00%	5.45%	0.00%
ไม่ขาดแคลน	100.00%	94.55%	100.00%

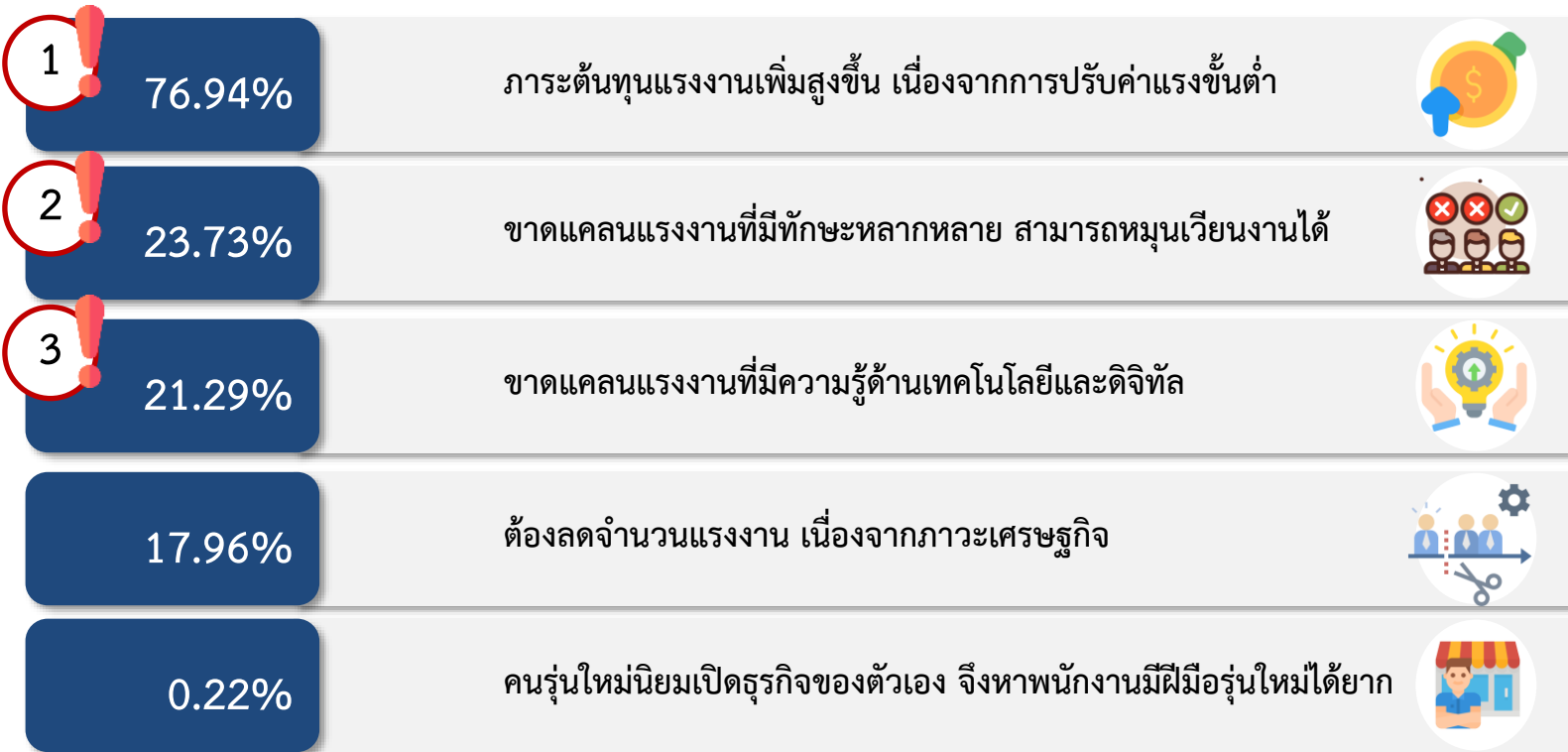
แยกตามประเภทอุตสาหกรรม

	ภาคการผลิต	ภาคการค้า	ภาคการบริการ
ขาดแคลน	5.49%	2.92%	0.00%
ไม่ขาดแคลน	94.51%	97.08%	100.00%

ผู้ประกอบการ SMEs ประสบปัญหาแรงงานด้านอื่นๆ ได้แก่ ภาวะต้นทุนแรงงานเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการปรับค่าแรงขั้นต่ำในช่วงที่ผ่านมามากที่สุด (ร้อยละ 76.94) รองลงมาเป็นการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะหลากหลาย (ร้อยละ 23.73) และขาดแคลนแรงงานที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล (ร้อยละ 21.29)

ปัญหาด้านแรงงานในธุรกิจ SMEs

แนวทางการรับมือและการสนับสนุนที่ต้องการในการแก้ปัญหาด้านแรงงาน

ผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่มีแนวทางการรับมือด้วยการลดต้นทุน หรือขึ้นราคาสินค้าและบริการ (ร้อยละ 72.95) รองลงมาคือ สนับสนุนการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ (ร้อยละ 53.44) ในขณะที่การสนับสนุนที่ต้องการมากที่สุดคือ หลักสูตรเพื่อพัฒนาแรงงาน (ร้อยละ 51.00) ตามด้วยการเข้าถึงตลาดแรงงานที่มีศักยภาพ

แนวทางการรับมือและการสนับสนุนที่ต้องการในการแก้ปัญหาด้านแรงงานในธุรกิจ SMEs

แนวทางการรับมือและการปรับตัวกับปัญหาด้านแรงงาน

1	ลดต้นทุนในส่วนอื่น หรือขึ้นราคาสินค้าและบริการ	72.95%
2	สนับสนุนการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ โดยการอบรม หรือกิจกรรมถ่ายทอดความรู้	53.44%
3	ใช้เทคโนโลยี ระบบอัตโนมัติ หรือนวัตกรรมทดแทนแรงงาน	16.85%
4	ใช้ AI ช่วยวิเคราะห์แก้ไขปัญหา	2.44%

การสนับสนุนที่ต้องการในการแก้ปัญหาด้านแรงงาน

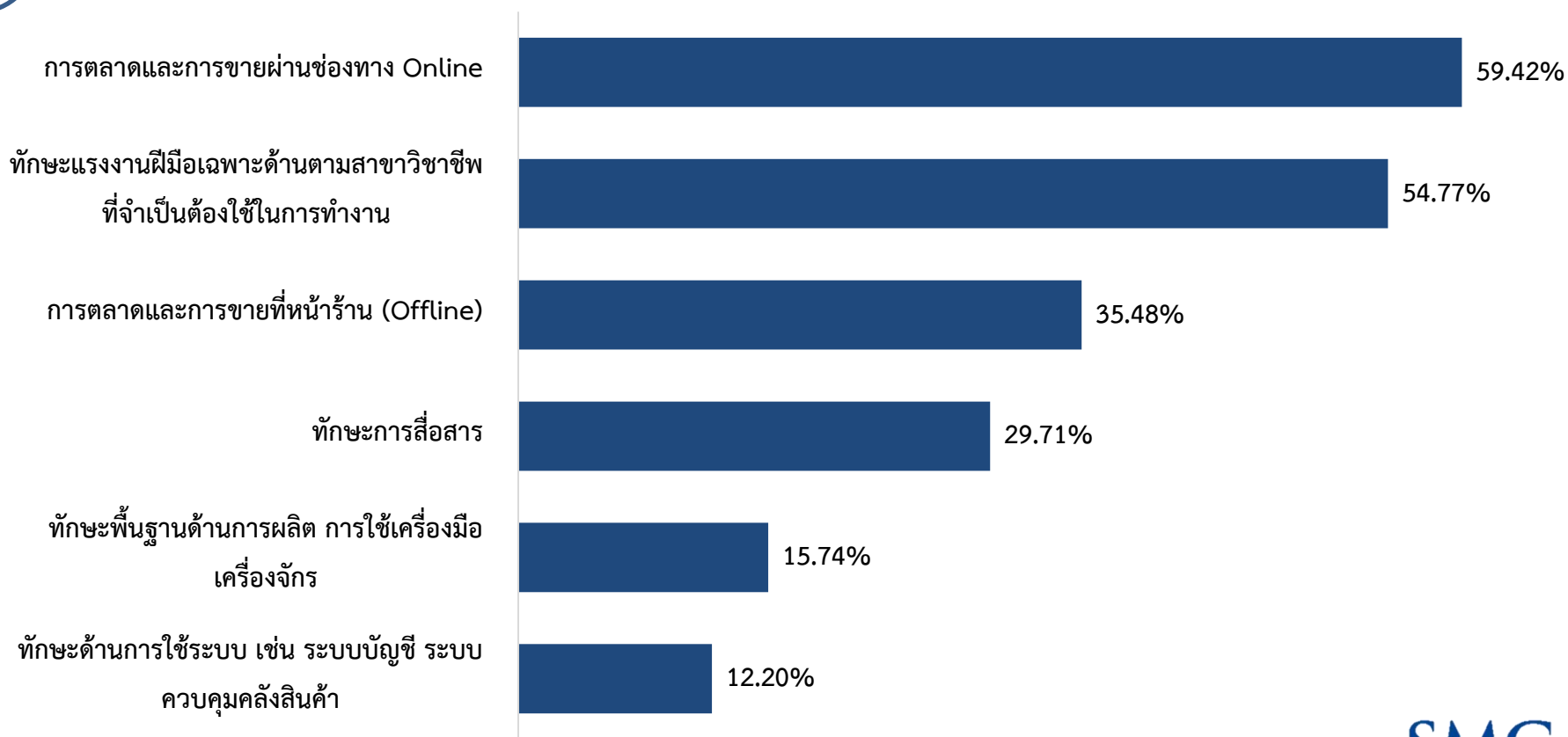
1	หลักสูตรเพื่อพัฒนาแรงงาน	51.00%
2	การเข้าถึงตลาดแรงงานที่มีศักยภาพ	32.15%
3	ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในด้านการจัดการแรงงานภายในบริษัท	13.97%

ทักษะที่ต้องการส่งเสริมให้แรงงานเรียนรู้ เพื่อช่วยในการทำงาน

ทักษะที่ผู้ประกอบการ SMEs ต้องการส่งเสริมให้แรงงานเรียนรู้มากที่สุดคือ การตลาดและการขายผ่านช่องทาง Online (ร้อยละ 59.42) รองลงมาคือ ทักษะแรงงานฝีมือเฉพาะด้าน (ร้อยละ 54.77) และการตลาดและการขายผ่านช่องทาง Offline (ร้อยละ 35.48)

ทักษะที่ต้องการส่งเสริมให้แรงงานเรียนรู้ เพื่อช่วยในการทำงาน

ติดตามข้อมูลย้อนหลังได้ที่ ศูนย์วิจัยและข้อมูล SME D Bank
หรือ Scan QR Code ด้านล่างนี้

